

RPU/2214/2024

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ.410.5.3.2024

Pan

~~imię - Nazwisko (nieczytelne)~~

p.o. Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
w Koszalinie

Komenda Miejska
Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie
ul. Strażacka 8
75-738 Koszalin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/030 – Przygotowanie do działań specjalistycznych grup ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie ¹ , ul. Strażacka 8, 75-738 Koszalin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	XXXXXXXXXX p.o. Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie ² od 19 stycznia 2024 r. Poprzednio, tj. od 4 października 2022 r. do 18 stycznia 2024 r., Komendantem był XXXXXXXXXX , który wcześniej, w okresach od 1 lipca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 2 września 2022 r. do 3 października 2022 r., pełnił obowiązki Komendanta.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja SGR w poszczególnych dziedzinach ratownictwa, w tym na czas wprowadzania stanów nadzwyczajnych.2. Stan kadrowy, organizacja szkolenia i kwalifikacje strażaków ratowników SGR.3. Wyposażenie SGR i strażaków ratowników.4. Utrzymywanie przez SGR nominalnej gotowości operacyjnej.5. Sprawowanie przez komendanta miejskiego PSP nadzoru nad przygotowaniem i funkcjonowaniem SGR.
Okres objęty kontrolą	Kontrola obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³ . Kontrolą objęto również dokumenty wytworzone wcześniej, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Jarosław Tarasewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/54/2024 z 22 marca 2024 r. (akta kontroli str. 1-8)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W okresie objętym kontrolą Komendant prawidłowo zorganizował na terenie Miasta Koszalin i powiatu koszalińskiego specjalistyczne grupy ratownicze⁶. Funkcjonowały one zgodnie z obowiązującymi zasadami organizacji działań ratowniczych. Ich stany kadrowe, wykszolenie oraz wyposażenie umożliwiały, na ogół, prowadzenie działań ratowniczych w założonej gotowości operacyjnej. Ponadto umiejętności praktyczne ratowników były podnoszone podczas ćwiczeń i zajęć z doskonalenia zawodowego organizowanych dla poszczególnych specjalności ratowniczych. Specjalistyczne GR były wyposażone w pojazdy oraz specjalistyczny sprzęt i wyposażenie ratownicze. Stwierdzone w tym zakresie braki nie ograniczały możliwości prowadzenia działań ratowniczych, a Komendant podejmował działania w celu wyeliminowania stwierdzonych niedoborów. W okresie objętym kontrolą SGR były systematycznie monitorowane przez Komendanta oraz inspekcjonowane, z pozytywnym wynikiem, także przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

¹ Dalej: KM lub Komenda.

² Dalej: Komendant.

³ Tj. do dnia 4 czerwca 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: SGR lub Specjalistyczne GR.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Regulacje prawne i organizacja funkcjonowania SGR na terenie Miasta Koszalin i powiatu koszalińskiego.

Opis stanu faktycznego

1.1. Na obszarze działania Komendy zostały zorganizowane, na bazie dwóch jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej⁸, następujące Specjalistyczne GR:

- 1) Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Technicznego (SGRT) pn. „Tur” o nominalnym poziomie gotowości operacyjnej „C”⁹, zorganizowana na podstawie rozkazu nr 11/2022 Komendanta z 1 sierpnia 2022 r., w oparciu o siły i środki JRG nr 1 Komendy;
- 2) Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemicznego i Ekologicznego (SGRChem) pn. „Pomerania” o nominalnym poziomie gotowości operacyjnej „A” (od 1 sierpnia 2022 r., a docelowo „A, B” od 30 września 2022 r.), zorganizowana na podstawie rozkazu nr 12/2022 Komendanta z 1 sierpnia 2022 r., w oparciu o siły i środki JRG nr 2 KM;
- 3) Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego (SGRW-N) pn. „Jamno” o nominalnym poziomie gotowości operacyjnej „A”, zorganizowana na podstawie rozkazu nr 13/2022 Komendanta z 1 sierpnia 2022 r., zorganizowana w oparciu o siły i środki JRG nr 2 Komendy.

Liczba SGR na obszarze działania Komendy ustalona została w oparciu o analizę zagrożeń i analizę zabezpieczenia operacyjnego, a także w oparciu o wytyczne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie¹⁰. Była to docelowa liczba i rodzaje grup.

W istniejącym schemacie SGR Komendant Główny PSP nie zatwierdzał odstępstw od nominalnej gotowości operacyjnej dla żadnej z powyższych grup.

(akta kontroli str. 9-30, 241-247)

Na obszarze działania KM nie zlokalizowano SGR o innych specjalnościach, tj. poszukiwawczo-ratowniczej, wysokościowej, sonarowej. Do realizacji działań ratowniczych w tych specjalnościach na terenie Miasta Koszalin oraz powiatu koszalińskiego przewidziano udział m.in.:

- Specjalistycznej Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej „ECHO” z KP PSP w Białogardzie, w przypadku działań ratowniczych właściwych dla poziomu gotowości operacyjnej „A”,
- Specjalistycznej Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej „GDAŃSK”, z KM PSP w Gdańsku, w przypadku działań ratowniczych właściwych dla poziomu gotowości operacyjnej „B”, i „C”,
- Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wysokościowego „WIATRAK”, z KP PSP w Kołobrzegu, w przypadku działań ratowniczych właściwych dla poziomu gotowości operacyjnej „A”,
- Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wysokościowego „BYDGOSZCZ”, z KM PSP w Bydgoszczy, w przypadku działań ratowniczych właściwych dla poziomu

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej: JRG PSP.

⁹ Oznaczenia literowe gotowości operacyjnej wskazują poziom zdolności danej grupy do realizacji określonych dla danego poziomu zadań poprzez utrzymywanie w gotowości, na każdej zmianie, określonej dla danego poziomu liczby ratowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, utrzymywanie w gotowości technicznej określonej liczby i rodzajów pojazdów oraz pozostałego wyposażenia ratowniczego. Litery A, B, C, D oznaczają kolejne poziomy gotowości do realizacji zadań w zakresie ratownictwa specjalistycznego.

¹⁰ Dalej: KG PSP.

- gotowości operacyjnej „B”,
- Specjalistycznej Grupy Sonarowej „POZNAN”, z KM PSP w Poznaniu.
(akta kontroli str. 14-30, 31-72, 816-824)

1.2. Zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP „Zasady organizacji ratownictwa specjalistycznego” dla poszczególnych dziedzin ratownictwa, określające sposób organizacji, zadania, wymagania sprzętowe wymagania etatowe i szkolenie, poziomy gotowości operacyjnej, rozmieszczenie i czasy alarmowania SGR, nie uwzględniały innego sposobu organizacji jednostek PSP, w tym SGR, dla stanów nadzwyczajnych, w tym stanu wojennego.

(akta kontroli str. 73-240, 246)

W analizie zagrożeń występujących na terenie powiatu koszalińskiego (zaktualizowanej w styczniu 2024 r.) nie analizowano (nie prognozowano) stopnia zagrożenia na obszarze powiatu i miasta na wypadek wojny oraz wynikających z tego stanu potrzeb Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego¹¹.

(akta kontroli str. 248-274)

Komendant wyjaśnił, że w przypadku stanów nadzwyczajnych, w tym stanu wojny: *potencjał operacyjny Komendant będzie opierał o stan sił i środków KM oraz potencjał sił i środków KSRG, w skład którego wchodzi 18 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej¹², z czego 17 jest w stanie samodzielnie prowadzić działania ratownicze. Nie przewiduje się wzmocnienia stanu osobowego o funkcjonariuszy PSP będących na świadczeniu emerytalnym. Siły i środki PSP zakłada się na niezmienionym poziomie. Sprzęt OSP zakłada się, że będzie dostępny na nie zmienionym poziomie. Natomiast należy wziąć pod uwagę deficyt ratowników OSP ze względu na ich udział w siłach zbrojnych i innych służbach.*

(akta kontroli str. 247)

1.3. Komenda ze względu na położenie nie prowadzi współpracy transgranicznej. Za współpracę transgraniczną odpowiada Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie¹³. Specjalistyczne GR wchodzi w skład Centralnego Odvodu Operacyjnego KG PSP.

(akta kontroli str. 247)

1.4. Dla poszczególnych SGR utworzonych na obszarze działania Komendy (SGRT, SGRW-N, SGRChem) opracowano Plany organizacyjne oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej zgodnie z Zasadami organizacji poszczególnych ratownictw w KSRG. W analizie gotowości operacyjnej (aktualizowanej w kwietniu 2023 r.) wskazano wyznaczone obszary chronione, czas dysponowania do działań ratowniczych, ilość, rodzaj i parametry techniczno-użytkowe sprzętu ratowniczego, sprzętu ochrony osobistej, liczbę ratowników wyszkolonych w poszczególnych dziedzinach ratownictwa, możliwości prowadzenia działań ratowniczych w ramach centralnego odvodu operacyjnego, możliwość dysponowania sprzętu do długotrwałych działań ratowniczych, działań podczas zdarzeń nadzwyczajnych i klęsk żywiołowych.

(akta kontroli str. 247-314)

Plan Ratowniczy Powiatu Koszalińskiego i Miasta Koszalina¹⁴, zaktualizowany w maju 2024 r., określał zadania dla poszczególnych Specjalistycznych GR. Wykazy zadań zawarte w przedmiotowym planie odpowiadały zadaniom określonym w „Zasadach organizacji ratownictwa specjalistycznego” dla poszczególnych specjalności ratowniczych, opracowanych przez KG PSP.

PRPKiMK zawierał:

- wykaz zadań realizowanych przez podmioty ratownicze oraz inne podmioty mogące wspomagać organizację działań ratowniczych,
- wykaz zadań realizowanych przez Specjalistyczne GR,

¹¹ Dalej: KSRG.

¹² Dalej: OSP.

¹³ Dalej: KW PSP.

¹⁴ Dalej: PRPKiMK.

- zbiór zalecanych zasad i procedur ratowniczych wynikających z zadań realizowanych przez podmioty wchodzące w skład KSRG,
- dane teleadresowe podmiotów wchodzących w skład KSRG i niewchodzących w skład KSRG,
- graficzne przedstawienie obszarów chronionych i ich opis.

Zasady alarmowania i dysponowania poszczególnych SGR zostały zawarte w „Planach organizacyjnych oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej ...”, opracowanych przez dowódców grup specjalistycznych (ostatnia aktualizacja marzec-maj 2023 r.).

Zawierają one m.in.:

- podstawy prawne powołania i funkcjonowania danej SGR,
- miejsce stacjonowania i strukturę organizacyjną,
- harmonogram szkoleń członków grupy na lata 2022-2024,
- harmonogram zakupów i utrzymania sprzętu,
- zasady alarmowania i dysponowania grupy dla poszczególnych poziomów gotowości,
- mapy obszarów chronionych dla poszczególnych poziomów gotowości operacyjnej,
- wykaz członków SGR z informacjami nt. ich kwalifikacji i uprawnień,
- wykaz sprzętu będącego na wyposażeniu SGR podlegającego okresowym przeglądom technicznym i legalizacji,
- mapę obszaru chronionego,
- mapę szacowanych czasów dojazdu.

(akta kontroli str. 31-72, 825-962)

1.5. Komendant, na pytanie o trudności i ograniczenia w realizacji zadań związanych z organizacją i funkcjonowaniem SGR, wskazał, że: *W JRG 1 funkcjonują dwie SGR w ramach 9 strażaków pełniących służbę całodobowo, w JRG nr 2 służbę pełni całodobowo 13 funkcjonariuszy, a minimalny stan wyjazdowy SGRChem to 12 strażaków, co stanowi praktycznie stan całej zmiany służbowej będącej danego dnia na służbie. W przypadku dysponowania do działań w ramach SGR, jest potrzeba ściągnięcia do służby strażaków z czasu wolnego w celu odtworzenia minimalnego potencjału ratowniczego jednostek ratowniczo gaśniczych. Fakt ten generuje nadgodziny funkcjonariuszy. Sprzęt użytkowany przez wszystkie SGR jest sprzętem wysoce specjalistycznym i w większości jego dopuszczenie do użytkowania wymaga okresowej legalizacji i systematycznych przeglądów przez wykwalifikowane serwisy co ponosi za sobą dodatkowe koszty dla KM. Ponadto utrzymanie stałej gotowości SGR wymaga ciągłego doskonalenia zawodowego strażaków oraz uzupełniania kwalifikacji, co również generuje nadgodziny na zmianach służbowych. SGRChem „Pomerania” od 2022 r. została wyznaczona przez Komendanta Głównego PSP do realizacji zadań specjalistycznych ratownictwa chemicznego na poziomie „B”, co wiąże się z dodatkowymi zadaniami dla SGRChem, a co za tym idzie dodatkowym przeszkoleniem ratowników i doposażeniem SGRChem „Pomerania” w samochód rozpoznania chemicznego wraz z wyposażeniem sprzętowym wymaganym dla poziomu gotowości operacyjnej „B” - Rozpoznanie chemiczne. Komenda samodzielnie nie jest w stanie dokonać zakupu tego samochodu wraz z wyposażeniem w ramach własnych środków.*

(...) Utrzymywanie gotowości określonego poziomu wymaga spełnienia standardów w zakresie: realizowanych zadań ratowniczych, liczebności dostępnych strażaków lub ratowników i ich kwalifikacji oraz wyposażenia sprzętowego, stąd na poszczególnych jednostkach jest odpowiedni stan osobowy zwiększony tylko o nieznaczny procent w celu utrzymania wymaganego poziomu dla danej grupy specjalistycznej. W związku z powyższym w przypadku zadysponowania danej JRG do zdarzenia, stan wyjazdowy SGR stanowi praktycznie stan całej zmiany będącej danego dnia na służbie. (...) Komendant zgodnie z potrzebami wynikającymi ze standardów wyposażenia SGR podejmował szereg działań mających na celu pozyskiwanie środków finansowych

z budżetu państwa jak i ze źródeł pozabudżetowych, celem doposażenia sprzętowego specjalistycznych grup ratowniczych (...) Braki finansowe wynikają głównie z niedoszacowania utrzymania komend powiatowych / miejskich, w tym JRG i spowodowane są niewystarczającym oszacowaniem ilości środków finansowych pochodzących z budżetu państwa (...) W związku z powyższym w zakresie środków przyznanych z budżetu państwa (...) za lata 2020–2024, stwierdza się stały wzrost środków przyznanych na poszczególne paragrafy płacowe, w tym wydatków osobowych (...) oraz pochodnych (...), kosztem zmniejszenia dofinansowania na paragrafy rzeczowe tj. zakup materiałów i wyposażenia (zmniejszenie z ok. 273 tys. zł w 2020 r. do ok. 100 tys. zł w roku 2024). Pozostałe paragrafy jak zakup energii oraz pozostałych usług wzrosły niewspółmiernie do wzrostu obecnych cen na rynkach krajowych. Ponadto stwierdza się stały wzrost ilości zdarzeń (w okresie ostatnich 10 lat o prawie 100%), co powoduje również zwiększenie ilości wyjazdów naszych jednostek, a tym samym kosztów eksploatacji, napraw i przeglądów technicznych samochodów oraz pozostałego sprzętu specjalistycznego. Powoduje to w konsekwencji przy obecnych stanach osobowych również wzrost ilości wypracowanych nadgodzin.

Na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej¹⁵ (...) koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa, ponadto koszty funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej na obszarze powiatu są pokrywane z dotacji celowej budżetu państwa. Ponadto art. 19b mówi, że w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej mogą uczestniczyć również gmina, powiat lub samorząd województwa.

W obecnym stanie prawnym, w związku z ww. zapisem gmina lub samorząd nie ma obowiązku przekazywać dotacji na rzecz właściwych komend powiatowych (miejskich), jednak stara się je dofinansowywać. Analizując plan finansowy do końca 2023 r. oraz z uwagi na globalną sytuację finansową, uzyskane dotacje od ww. organów nie wystarczają na pokrycie kosztów realizacji działań prowadzonych przez jednostki PSP. Zabezpieczenie środków finansowych potrzebne jest na zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego Miasta Koszalina i powiatu koszalińskiego, jak również w ok. 70% na usuwanie innych zdarzeń (zagrożeń) miejscowych na ich terenie oraz usuwanie skutków anomalii klimatycznych. Stały wzrost ww. zdarzeń związanych z anomaliami klimatycznymi, powoduje zwiększenie kosztów w ich realizacji (amortyzacja sprzętu oraz środków), które budżet państwa od wielu lat nie uwzględnia, i tym samym nie ma możliwości oszacowania budżetu na wystarczającym poziomie. Współpraca z samorządem, w tym wysokość dofinansowania właściwej komendy powiatowej (miejskiej) uzależniona jest głównie od świadomości prezydenta miasta / starosty w zakresie odpowiedzialności za bezpieczeństwo miasta / powiatu oraz jego mieszkańców (...).

W zakresie pozyskiwania dotacji z organów samorządowych, środki finansowe przekazywane są na podstawie wniosków KM PSP w Koszalinie w ramach posiadanych środków budżetowych miasta. Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Koszalin w ramach swoich kompetencji, opiniuje możliwość przekazywania wsparcia i sposób jego rozliczania. Działania ww. komórki organizacyjnej skupiają się na rozliczaniu środków już przyznanych. Wspierają możliwość szybszego procedowania wniosków, ale samodzielnie nie występują o wsparcie dla Komendy.

Ww. problem stale, w różnej formie, zgłaszany jest organom samorządowym i innym podmiotom. W latach 2022-2024 (...) Komenda zgłaszała wnioski o wsparcie finansowe, w tym:

- 13 wniosków o wsparcie dot. grup specjalistycznych i na utrzymanie KM do KW PSP w Szczecinie oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, a także dziewięć wniosków do Prezydenta Miasta Koszalina; łączna kwota pozyskana z Miasta Koszalin na wydatki bieżące wyniosła: w 2023 r. 150 tys. zł na pokrycie części kosztów funkcjonowania

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1969, ze zm.

Komendy oraz 260 tys. zł na dofinansowanie do zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego z wyposażeniem; w 2024 r. - 375 tys. zł na pokrycie części kosztów funkcjonowania Komendy;

- *4 wnioski do Starosty Koszalińskiego; łączna kwota pozyskana ze starostwa na wydatki bieżące i doposażenie w 2023 r. wyniosła 190 tys. zł;*
- *4 wnioski do fundacji (brak wsparcia);*
- *8 wniosków do samorządów na terenie funkcjonowania KM, z których tylko jeden, na kwotę 10 tys. zł, rozpatrzono pozytywnie;*
- *6 wniosków do nadleśnictw, z których pięć (na kwotę łączną 15 tys. zł) rozpatrzono pozytywnie.*

(akta kontroli str. 247, 784-790)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant prawidłowo zorganizował na terenie Miasta i powiatu koszalińskiego Specjalistyczne GR. Funkcjonowały one zgodnie z obowiązującymi zasadami organizacji działających ratowniczych. Wdrożył regulacje w zakresie organizacji i działania SGR na terenie miasta i powiatu oraz aktualizował analizy zabezpieczenia operacyjnego dla miasta i powiatu w zakresie funkcjonowania SGR. Plany organizacyjne oraz utrzymania stałej gotowości operacyjnej poszczególnych SGR były kompletne i aktualne. Uregulowany został sposób zabezpieczenia operacyjnego obszaru chronionego w przypadku wyjazdu SGR do działających poza teren powiatu.

OBSZAR

2. Stan kadrowy, organizacja szkolenia i kwalifikacje ratowników SGR.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Według stanu na 30 kwietnia 2024 r. liczba ratowników SGR podległych KM wynosiła etatowo 95, natomiast faktycznie¹⁶ 121.

W strukturze SGR dominowała SGRChem licząca etatowo 65, a faktycznie 61 ratowników (cztery wakaty). SGRT liczyła etatowo 18, a faktycznie 37 ratowników. SGRW-N liczyła etatowo 12, a faktycznie 23 ratowników.

(akta kontroli str. 354-360, 363-366, 369-370)

W Komendzie analizowano stany liczbowe normatywne i faktyczne poszczególnych SGR, w efekcie w okresie objętym kontrolą zapewniono właściwe liczby strażaków ratowników w poszczególnych SGR, tj. liczba strażaków ratowników wchodząca w skład SGR odpowiadała minimalnej liczbie wymaganej dla nominalnej gotowości operacyjnej przypisanej danej SGR.

(akta kontroli str. 354-360, 363-366, 369-370)

2.2. Na podstawie analizy danych nt. kwalifikacji strażaków ratowników SGR ustalono stan ich przygotowania do realizacji działań ratowniczych (stany kadrowe na 30 kwietnia 2024 r., nazwy wymaganych szkoleń / kwalifikacji zgodnie z Zasadami organizacji działających ratowniczych...). I tak:

a) SGRT – faktyczny stan kadrowy 37 ratowników, z których:

- kwalifikacje w zawodzie strażak posiadało 25, kwalifikacje technika pożarnictwa – 10, kwalifikacje inżyniera pożarnictwa – dwóch; liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- kwalifikacje UDT¹⁷ w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń transportu bliskiego: podestów ruchomych / żurawi przenośnych posiadało 22, liczba osób

¹⁶ Etatowa liczba ratowników SGR wynikała z „Zasad organizacji działających ratowniczych” w poszczególnych specjalnościach ratowniczych i określała minimalną liczbę ratowników, którzy powinni być w jej składzie. Natomiast faktyczna liczba ratowników wynikała z osobistej decyzji ratowników wchodzących w skład macierzystej dla grupy jednostki ratowniczo-gaśniczej, którzy posiadając odpowiednie kwalifikacje wstąpili do SGR i brali udział w przypisanych jej specjalistycznym działaniach ratowniczych.

¹⁷ Kwalifikacje do obsługi i konserwacji urządzeń transportu bliskiego zweryfikowane i potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem przez Urząd Dozoru Technicznego.

- wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- kwalifikacje hakowego posiadało trzech, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- kwalifikacji w zakresie obsługi rotatora¹⁸ nie posiadał żaden (SGRT w Koszalinie nie posiada na wyposażeniu rotatora), liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- szkolenia z przemieszczania gabarytów nie posiadał żaden, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - dziewięć, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 9, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - 0;
- szkolenia z obsługi pojazdu typu holownik nie posiadał żaden (SGRT w Koszalinie nie posiada na wyposażeniu pojazdu typu holownik), liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- przeszkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy posiadało 37, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- uprawnienia do obsługi pojazdów samochodowych stanowiących wyposażenie grupy posiadało 28, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0.

Poza zgłoszeniem dziewięciu osób na szkolenie z przemieszczania gabarytów Komendant zgłosił zapotrzebowanie na szkolenia w celu uzyskania kwalifikacji UDT w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń transportu bliskiego, podestów ruchomych / żurawi przenośnych oraz w celu uzyskania kwalifikacji hakowego łącznie siedmiu ratowników. Wynikało to z obowiązujących zasad ratownictwa technicznego i polityki kadrowej grupy uwzględniającej rotację kadry, w tym odejścia strażaków na emeryturę. Nie otrzymano żadnych miejsc.

b) SGRW-N – faktyczny stan kadrowy 23 ratowników, z których:

- kwalifikacje w zawodzie strażak posiadało 12, kwalifikacje technika pożarnictwa – ośmiu, kwalifikacje inżyniera pożarnictwa - trzech, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
- kwalifikacje młodszego nurka przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 20 m posiadało dziewięciu, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - trzech, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - trzech, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - trzy, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do przeszkolenia do końca 2024 r. – 3;
- kwalifikacje nurka przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 30 m posiadało ośmiu, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - czterech, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - czterech, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - cztery, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do przeszkolenia do końca 2024 r. – 4;
- kwalifikacje nurka instruktora przy wykonywaniu prac podwodnych na głębokości do 50 metrów, a także przy kierowaniu pracami podwodnymi i prowadzeniu szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego posiadało dwóch, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - jeden, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 0¹⁹;
- kwalifikacje nurka kierującego pracami podwodnymi przy kierowaniu pracami podwodnymi prowadzonymi na głębokości do 30 metrów i prowadzeniu szkoleń doskonalących z zakresu ratownictwa wodnego posiadało sześciu, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - trzech, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - trzech, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - trzy, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do

¹⁸ Rotator - ciężki samochód ratownictwa drogowego (SCRDRog) umożliwiający podnoszenie (przenoszenie) przewróconych ciężarówek oraz ich holowanie.

¹⁹ Nie zgłoszono do szkolenia strażaka wymagającego uzyskania tych kwalifikacji, ponieważ strażak ten nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych do uzyskania stopnia MSWiA – dowódca SGRT wskazał, że strażak ten po uzyskaniu kwalifikacji cywilnych zostanie skierowany na kurs w ww. zakresie.

- przeszkolenia do końca 2024 r. – dwóch²⁰;
- szkolenia z zakresu obsługi sonarów do celów poszukiwawczych nie posiadał żaden (SGRT nie wykonuje zadań przy użyciu tych urządzeń), liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
 - uprawnienia sternika motorowodnego, steromotorzysty przy wykonywaniu prac związanych z obsługą środków transportu wodnego posiadało 14, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
 - uprawnienia do napełniania i obsługi zbiorników ciśnieniowych w zakresie pragmatyki KSRG przy wykonywaniu prac związanych z obsługą tego sprzętu w ramach ratownictwa wodnego posiadało 14, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
 - przeszkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy posiadało 23, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0.
- c) SGRChem – faktyczny stan kadrowy 61 ratowników (w grupie są cztery wakaty), z których:
- kwalifikacje w zawodzie strażak posiadało 31, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 10, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - jednego²¹, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - 0;
 - kwalifikacje technika pożarnictwa posiadało 22, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 1²², liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - jedno, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do przeszkolenia do końca 2024 r. – jeden;
 - kwalifikacje inżyniera pożarnictwa posiadało dwóch, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - trzech, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 0²³;
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego posiadało 55, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 10, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - jednego²⁴, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - 0;
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym posiadało 22, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji – pięciu, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - dwóch²⁵, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - dwa, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do przeszkolenia do końca 2024 r. – 0²⁶;
 - szkolenie specjalistyczne w zakresie transportu towarów (ładunków) niebezpiecznych posiadało 17, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - czterech, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - czterech, liczba miejsc szkoleniowych uzyskanych z KG PSP - trzy, liczba osób, które uzyskały te kwalifikacje w 2024 r. – 0, liczba osób przewidzianych do przeszkolenia do końca 2024 r. – trzech;
 - przeszkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy – 61, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 0;
 - szkolenia w zakresie rozpoznania minersko- pirotechnicznego nie posiadał żaden,

²⁰ Według wyjaśnienia dowódcy SGRT jeden ze strażaków, którzy byli przewidziani do ww. szkolenia, w dacie kwalifikowania do udziału w kursie i zgłoszenia udziału w nim przebywał na urlopie.

²¹ Dowódca grupy wyjaśnił, że z uwagi na brak środków na szkolenia zaproponowano jedną osobę.

²² Dowódca grupy wyjaśnił, że uczyniono tak z uwagi na politykę kadrową, rotację kadry i odejścia na emeryturę.

²³ Dowódca grupy wyjaśnił, że do szkolenia nie zgłoszono żadnego z trzech wymagających uzyskania kwalifikacji z uwagi na brak chętnych.

²⁴ Dowódca grupy wyjaśnił, że z 10 wymagających uzyskania kwalifikacji do szkolenia w 2024 r. zgłoszono jedną osobę z uwagi na brak środków finansowych.

²⁵ Dowódca grupy wyjaśnił, że z pięciu ratowników wymagających uzyskania kwalifikacji do szkolenia w 2024 r. zgłoszono dwóch z uwagi na brak miejsc w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie.

²⁶ Dowódca grupy wskazał, że termin rozpoczęcia najbliższego kursu jest we wrześniu 2024 r. Decyzja co do objęcia szkoleniem dwóch zgłoszonych ratowników zostanie podjęta w trzecim kwartale 2024 r.

liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 11, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 0²⁷;

- inne szkolenia przydatne na danym obszarze działania: radiologia z SG posiadało dziewięć osób, radiologia wg programu z 2022 r. posiadały trzy osoby, liczba osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji - 17, zgłoszono do szkolenia w 2024 r. - 0²⁸;
- wykształcenie wyższe kierunkowe z zakresu chemii, fizyki lub biologii – 0.

Dowódcy SGR i zastępcy dowódców grup posiadali wymagane przeszkolenia i doświadczenie zawodowe.

Kwalifikacje ratowników potwierdzono w toku oględzin SGRT i SGRW-N²⁹, na podstawie dyplomów i zaświadczeń o odbyciu odpowiednich szkoleń przedłożonych przez dowódców tych grup.

(akta kontroli str. 369-370, 373-374, 378-379, 585-694)

2.3. Na podstawie harmonogramów szkoleń, ujętych w planach organizacyjnych grup specjalistycznych organizowano szkolenia ratowników na potrzeby poszczególnych SGR. Potrzeby szkoleniowe zgłaszano na formularzach w wersji elektronicznej pn. zapotrzebowanie na szkolenia centralne w PSP – szkolenia przeznaczone dla członków grup specjalistycznych. W wyniku kontroli stwierdzono, że na terenie KM przy JRG-1, znajdowała się piętrowa wspinalnica umożliwiająca, w ramach doskonalenia zawodowego, prowadzenie ćwiczeń w zakresie ratownictwa wysokościowego oraz plac wyposażony we wraki samochodów umożliwiające ćwiczenia z ratownictwa technicznego. Ćwiczenia praktyczne w formie doskonalenia zawodowego odbywały się na bieżąco w siedzibach JRG 1 i JRG 2.

(akta kontroli str. 391-452)

W badanym okresie dla strażaków ratowników ze:

- SGRT przeprowadzono dwa szkolenia w zakresie hakowego – sygnalisty, którym objęto 16 strażaków (podmiotem realizującym szkolenie była KM);
- SGRChem przeprowadzono szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego, którym objęto jednego strażaka (podmiotem realizującym szkolenie była Centralna Szkoła PSP w Częstochowie) oraz szkolenie w zakresie transportu towarów niebezpiecznych, którym objęto dwóch strażaków (szkolenie przeprowadzone w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie);
- SGRW-N przeprowadzono cztery kursy: kurs nurka MSWiA, w którym brał udział jeden strażak; dwa kursy młodszego nurka MSWiA, w których udział wzięło dwóch strażaków; kurs kierującego pracami podwodnymi, w którym uczestniczyło dwóch strażaków – kursy przeprowadzone były w Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia w Bornem Suliniowie.

(akta kontroli str. 380-382)

2.4. W okresie objętym kontrolą Komenda, bądź podległe jej JRG, zorganizowały łącznie trzy ćwiczenia, w których brały udział SGRT i SGRW-N.

W 2023 r.: SGRT przeprowadziła dwa ćwiczenia dla dziewięciu strażaków w Ośrodku Szkoleniowym w Bornem Suliniowie, a SGRChem przeprowadziła jedno ćwiczenie dla 12 strażaków; podmiotem realizującym szkolenie była Komenda.

Po zakończeniu ćwiczeń sformułowano uwagi i wnioski w zakresie poprawy taktyki prowadzenia działań i bezpiecznej realizacji czynności ratowniczych.

SGR odbywały również na bieżąco ćwiczenia praktyczne oraz zajęcia teoretyczne w ramach własnych planów doskonalenia zawodowego.

²⁷ Komendant wyjaśnił, że do szkolenia nie zgłoszono żadnego strażaka, ponieważ KG PSP nie stworzyła jeszcze programu szkoleniowego.

²⁸ Komendant wyjaśnił, że do szkolenia nie zgłoszono żadnej z 17 osób wymagających uzyskania tych kwalifikacji ponieważ brak jest dedykowanych szkoleń i wykonawcy tych szkoleń (wskazywanego przez KG PSP).

²⁹ Przeprowadzonych na podstawie art. 39 ustawy o NIK.

Dokumentacja ćwiczeń określała każdorazowo: obiekt (miejsce) ćwiczeń, termin przeprowadzenia, ich temat, cel główny i cele szczegółowe, scenariusz ćwiczeń (rozwoj sytuacji), siły i środki planowane do udziału w ćwiczeniach, sposoby i środki pozoracji, wykazy osób funkcyjnych, uwagi i wnioski z realizacji celów ćwiczeń oraz uwagi i wnioski dotyczące możliwości i warunków prowadzenia analogicznych działań ratowniczych w warunkach rzeczywistych.

(akta kontroli str. 383-385, 391-452)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant prawidłowo zorganizował i wdrożył działania w celu zapewnienia wymaganej liczby strażaków SGR, zgodnej z obowiązującymi normatywami, organizacji szkoleń i ćwiczeń praktycznych. Podejmował również działania w celu zapewnienia dowódcom Specjalistycznych GR i strażakom ratownikom wymaganych szkoleń specjalistycznych.

OBSZAR

3. Wyposażenie SGR i strażaków ratowników.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Podczas kontroli poddano szczegółowej analizie stan wyposażenia SGR w pojazdy i wyposażenie specjalistyczne, których ilość i rodzaj została określona w rozporządzeniu MSW w sprawie wyposażenia PSP³⁰ oraz w „Zasadach organizacji działań ratowniczych” dla określonych specjalności ratowniczych. W dniu 8 maja 2024 r. przeprowadzono oględziny³¹ miejsca stacjonowania JRG nr 1 w budynku przy ul. Bohaterów Monte Casino 10. Przedmiotem oględzin było przygotowanie do działań zmiany służbowej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP w zakresie dotyczącym SGR, w tym poziom gotowości operacyjnej na dzień oględzin, zgodność stanu osobowego SGR z rozkazem o utworzeniu, weryfikacja danych osobowych i kwalifikacji strażaków, pojazdy SGRW-N i SGRT, wyposażenie specjalistyczne SGRW-N i SGRT, warunki lokalowe, w tym sypialne, pomieszczenia socjalne, sanitarne i wypoczynkowe, zaplecze techniczne, w tym garaże i warsztaty. Stwierdzono, że Specjalistyczne GR posiadały wszystkie wymagane rodzaje pojazdów oraz zasadnicze wyposażenie. Pojazdy i sprzęt były dobrze utrzymane, czyste, sprawne technicznie i prawidłowo uкомплектовane. Dla wszystkich pojazdów zapewniono pomieszczenia garażowe utrzymywane w czystości, wyposażone w oświetlenie, odciąg spalin i ładowarki akumulatorów oraz zdalnie otwierane bramy³².

(akta kontroli str. 453-455, 585-694)

3.2. W przedłożonych zestawieniach stanu wyposażenia SGR wykazano wskazane niżej niedobory wyposażenia. Dotyczyło to następujących grup:

- SGRT: niedobory wyposażenia w 7 pozycjach³³ (na 122);
- SGRChem: niedobory wyposażenia w 32 pozycjach³⁴ (na 111);
- SGRW-N: niedobory wyposażenia w trzech pozycjach³⁵ (na 37).

W kwestii działań podjętych w celu ich uzupełnienia Komendant przedstawił kopie pism o wsparcie finansowe skierowanych do KW PSP, organów gmin i powiatu

³⁰ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1793, ze zm.).

³¹ Na podstawie art. 39 ustawy o NIK.

³² Stan wyposażenia i utrzymania pojazdów oraz wyposażenia SGRT i SGRW-N podlegających Komendantowi poddano oględzinom, w ramach których stan pojazdów potwierdzono dokumentacją badań technicznych pojazdów i sprzętu oraz dokumentacją fotograficzną.

³³ Braki dotyczyły: szelek ratunkowych (brak legalizacji), zestawu podkładów i belek drewnianych, radiotelefonu przenośnego z ładowarką, zestawu kwalifikowanej pierwszej pomocy R1, linki holowniczej stalowej, hełmu do ratownictwa technicznego, kombinezonu jednoczęściowego SGRT.

³⁴ Braki dotyczyły np.: samochodu rozpoznania chemicznego, ubrań chemoodpornych typ: 1a-ET, 3B 4B i 5B, półmasek filtrujących, kasków wysokościowych, zestawów sprzętu łączności do pracy w ubraniach chemoodpornych.

³⁵ Braki dotyczyły: zestawów ubrań ochronnych, radiotelefonów nasobnych wodoodpornych, zestawu dwubębnowego min. 4200 l.

koszalińskiego, instytucji państwowych, fundacji i stowarzyszeń w zakresie udzielenia dofinansowania bieżącej działalności i zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia. Podmioty do których występowano z wnioskami o wsparcie finansowe oraz kwoty pozyskanych środków przedstawiono w pkt 1.5. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 784-790)

W Komendzie ustalono normatywy wyposażenia SGR i wyposażenia indywidualnego na podstawie obowiązującego rozporządzenia w sprawie wyposażenia jednostek PSP i wytycznych KG PSP. Nie rzadziej niż raz na pięć lat ustalano tabele wyposażenia. Analizowano normatywy wyposażenia, a braki przedstawiano w corocznych planach organizacyjnych SGR. W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zmian w normatywach wyposażenia. W planie organizacyjnym SGRChem ujęte były braki wyposażenia. Komendant, zgodnie z potrzebami wynikającymi ze standardów wyposażenia, wyposażył SGR na wypadek długotrwałych działań ratowniczych w:

- pakiety żywieniowe dla każdego członka grupy na min 36h działań liczonych od momentu opuszczenia rejonu koncentracji;
- śpiwory, karimaty / na wyposażeniu JRG nr 2 /;
- środki pieniężne zdeponowane na Stanowisku Kierowania.

(akta kontroli str. 480-584)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant prawidłowo zorganizował i wdrożył działania w celu zapewnienia Specjalistycznym GR niezbędnych pojazdów oraz specjalistycznego sprzętu i wyposażenia ratowniczego. Istniejące niedobory sprzętu i wyposażenia nie wpływały negatywnie na prowadzenie działań ratowniczych. Komendant podejmował także działania w celu wyeliminowania stwierdzonych niedoborów.

OBSZAR

4. Utrzymywanie przez SGR nominalnej gotowości operacyjnej.

Opis stanu
faktycznego

4.1. Komendant monitorował bieżącą gotowość operacyjną Specjalistycznych GR na podstawie zapisów codziennych meldunków dowódców SGR składanych do dyżurnego na Stanowisku Kierowania, który prowadził rejestr stanu gotowości operacyjnej w postaci pliku Excel.

(akta kontroli str. 496-701)

4.2. Szczegółowa analiza danych z monitoringu gotowości operacyjnej SGR za rok 2023 r. i cztery miesiące 2024 r. (do 30 kwietnia) wykazała zróżnicowany poziom gotowości operacyjnej tych grup względem poziomu gotowości wyznaczonej rozkazami o ich utworzeniu. I tak w przypadku:

- SGRW-N „Jamno” brak gotowości operacyjnej, tj. „X” zamiast „A” wykazano łącznie dla 15 dni na 486 (3,1%),
- SGRChem „Pomerania” obniżoną gotowość operacyjną, tj. „A”, bądź brak gotowości „X” zamiast „A, B” wykazano łącznie dla 5 dni na 486 (1%),
- SGRT „Tur” obniżoną gotowość operacyjną, tj. „A” bądź brak gotowości operacyjnej „X” zamiast „C” wykazano łącznie dla 165 dni na 486 (33,9%).

Obniżona gotowość operacyjna, bądź jej brak, w przypadku:

- SGRW-N wynikała z powodu braku nurka (12 dni) i z powodu wykonywanego serwisu sprzętu grupy (trzy dni);
- SGRChem wynikała z powodu awarii lub serwisu sprzętu (cztery dni) i z powodu wyjazdu na ćwiczenia (jeden dzień);
- SGRT spowodowana była awarią pojazdu SCDz40 Scania – żurawia (165 dni).

Z powodu awaryjności pojazdu SCDz40 Scania i braku środków finansowych Komendant wielokrotnie zwracał się do KW PSP i innych jednostek o dofinansowanie, co opisano w pkt 1.5. wystąpienia.

(akta kontroli str. 695-701, 480-584)

Szczegółowa analiza danych z monitoringu gotowości operacyjnej Specjalistycznych GR za rok 2023 i cztery miesiące 2024 r. (do 30 kwietnia) prowadzonych przez Komendę oraz zapisów z monitoringu SGR uzyskanych przez NIK z KG PSP wykazała różnice w wykazywanym poziomie gotowości operacyjnej poszczególnych grup. I tak w przypadku:

- SGRW-N:
 - w dniu 24 lutego 2023 r. KM wykazała „X” jako brak gotowości operacyjnej (brak nurka MSWiA), natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano poziom gotowości operacyjnej „A”;
 - w dniu 8 lipca 2023 r. KM wykazała „X” jako brak gotowości operacyjnej (brak nurka MSWiA w godz. 8-16) a od godz. 16 do 24 poziom gotowości „A”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano w tym dniu „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
 - w dniu 11 lipca 2023 r. KM wykazała gotowość operacyjną „A”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano w tym dniu „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
 - w dniu 17 sierpnia 2023 r. KM wykazała gotowość operacyjną „A”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano w tym dniu „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
- SGRChem:
 - w dniu 22 grudnia 2023 r. KM wykazała „X” jako brak gotowości operacyjnej (brak SCRT, fumigatora), natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano poziom gotowości operacyjnej „A”;
 - w dniu 6 marca 2024 r. KM wykazała gotowość operacyjną „A”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
 - w dniu 13 marca 2024 r. KM wykazała gotowość operacyjną „A”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
- SGRT:
 - w dniu 20 marca 2023 r. KM wykazała „X”, tj. brak gotowości operacyjnej (uszkodzony siłownik podpory żurawia), natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano poziom gotowości operacyjnej „C”;
 - w dniu 7 kwietnia 2023 r. KM wykazała gotowość operacyjną „C”, natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano „X”, tj. brak gotowości operacyjnej;
 - w dniu 2 sierpnia 2023 r. KM wykazała „X”, tj. brak gotowości operacyjnej (awaria SCDz40 Scania), natomiast w zestawieniu z KG PSP zapisano poziom gotowości operacyjnej „C”.

W Komendzie nie znano przyczyny wykazywania przez KG PSP innego poziomu gotowości operacyjnej niż była odnotowywana w KM.

(akta kontroli str. 702-712)

4.3. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą grupy specjalistyczne działające na terenie KM uczestniczyły w 37 działaniach ratowniczych: SGRW-N – 30 działań (zdarzenia związane z utonięciami, poszukiwaniem zaginionych na zbiornikach wodnych), SGRChem – 7 działań (miejscowe zagrożenia). Natomiast SGRT nie realizowała w badanym okresie działań.

(akta kontroli str. 386-390)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie 2023-2024 (do 30 kwietnia) dwie Specjalistyczne GR, z trzech działających w KM, nominalną gotowość operacyjną utrzymywały przez ponad 96% dni. Komendant monitorował bieżącą gotowość operacyjną wszystkich grup i podejmował działania w celu stałego utrzymywania przez nie nominalnej gotowości operacyjnej. Działania ratownicze, zrealizowane w tym okresie przez dwie SGR, potwierdzają ich zdolność do prowadzenia przypisanych działań.

Stwierdzone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

OBSZAR

5. Sprawowanie przez Komendanta Miejskiego PSP nadzoru nad przygotowaniem i funkcjonowaniem SGR.

Opis stanu faktycznego

5.1. W zakresie kontroli i nadzoru nad SGR funkcjonującymi na obszarze miasta i powiatu koszalińskiego, Komendant:

- prowadził bieżący nadzór nad zapewnieniem przez poszczególne SGR deklarowanego poziomu gotowości operacyjnej (codzienne raportowanie do SKKM);
- na wniosek dowódców poszczególnych SGR inicjował oraz organizował ćwiczenia na obiektach, szkolenia, lub innego rodzaju działania związane z podniesieniem gotowości operacyjnej i jakości wykonywania zadań służbowych,
- koordynował współpracę z innymi podmiotami w mieście w zakresie prowadzenia działań ratowniczych przez poszczególne SGR w tym przeprowadzania ćwiczeń na obiektach,
- dokonywał cyklicznie oceny predyspozycji ratowników wchodzących w skład poszczególnych SGR,
- prowadził nadzór nad opracowywaniem analiz ze zdarzeń w zakresie własnych kompetencji, w których uczestniczyły poszczególne SGR,
- dokonywał analizy wniosków wynikających z ćwiczeń oraz przeprowadzonych inspekcji gotowości operacyjnych poszczególnych SGR,
- przeprowadził w marcu, czerwcu, wrześniu i październiku 2023 r. w SGR dziewięć inspekcji gotowości operacyjnej jednostek i sformułował na tej podstawie oceny i uwagi.

(akta kontroli str. 783)

5.2. W okresie poddanym kontroli odnotowano dziewięć inspekcji gotowości operacyjnej w SGR, przeprowadzonych przez zespoły inspekcyjne Komendanta. Inspekcjom gotowości operacyjnej podlegały: SGRW-N i SGRT. Badania inspekcyjne oraz przeprowadzone ćwiczenia potwierdziły, że inspekcjonowane grupy w dniach inspekcji spełniały wymogi gotowości operacyjnej.

Ponadto zespół inspekcyjny Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP przeprowadził w czerwcu 2023 r. inspekcję gotowości operacyjnej SGRT w wyniku której stwierdził, że grupa jest przygotowana do podjęcia działań w ramach centralnego odvodu operacyjnego oraz wykonywania zadań wynikających z rozporządzenia MSWiA w sprawie szczegółowej organizacji KSRG.

(akta kontroli str. 713-782)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant systematycznie monitorował przygotowanie i funkcjonowanie Specjalistycznych GR. Były one inspekcjonowane z pozytywnym wynikiem, także przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Szczecinie.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, 10 lipca 2024 r.

Kontroler
Jarosław Tarasewicz
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

podpisano elektronicznie

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
z up
Bogusław Wójcik
p.o. Wicedyrektor Delegatury

.....
podpis

